

EVENTYR-MASSAGE MED BLANDT ANDET DE FIRE-ÅRIGE

Her får man et væld af gode ideer til at 'dramatisere' sin fortælling af eventyr til børnene. Og det er endda kun et lille udpluk – man får endnu flere i den fantastiske bog, forfatteren har skrevet

Af Anette Wilhjelm Jahn fra Måle Fortælleteater og forfatter til:
'Eventyrværksted – lær at fortælle kreativt til børn'.
Udgivet af Dansk Pædagogisk Forum i 2018. Se mere om bogen på side 61

Fagfotografen

I eventyr-massage bliver børnene medfortællere til eventyret ved at fortælle historien med deres hænder på en kammerats krop. Det er en form for massage, hvor de bruger greb, som stimulerer kroppen sanseligt på forskellige måder, og som får eventyret til at trænge ind i kroppen. Læs i denne artikel hvordan du kan prøve det af med *Prinsessen på Ærten*.

Børnene i Lundegårdens Frie børnehave har lige oplevet min fortælleteater-forestilling "Ærteprinsessen". Det er min version af Prinsessen på Ærten. Nu er de ude på stuerne eller legepladsen og slappe lidt af, mens jeg stiller op til drama-workshop med de fire-årige.

Eventyrlige forventninger

Døren ind til stuen kan ikke låses, og den går konstant op. Små nysgerrige hoveder kigger spændt ind, men jeg vil gerne overraske dem. Jeg finder da på at bede et par af drengene om at være "vagter". De står nu og føler sig meget betydningsfulde og siger til de andre, at man ikke må åbne døren endnu.

De eventyrlige forventninger er spændte, da jeg endelig inviterer dem ind.

I 45 minutter leger vi os nu igennem, hvad jeg kalder forskellige eventyr-metoder. Drama-lege hvor vi bearbejder eventyret på forskellige måder. Her vil jeg eksemplificere med, hvordan børnene fortæller eventyret med deres hænder på hinandens rygge: Eventyr-massage.

Psykomotorik for børn: Eventyr-massage stimulerer fantasi, fortælleglæde og sansintegration. Det øger kropsbevidsthed, og der frigives stoffer, som fremmer tilknytning og et positivt syn på livet.

Eventyret fortælles med barnehænder

Deres voksne deler dem ind i makkerpar. Den ene lægger sig fladt ned på maven, den anden sætter sig ved siden af. Jeg spørger, om voksne Jytte ikke vil være min makker, og hun lægger sig ned på maven inde i kredsens midte. Det kunne også have været et af børnene.

Så siger jeg, at vi nu skal fortælle eventyret på makkerens ryg med vores hænder, og at vi derfor skal varme vores hænder godt op. Jeg siger også, at eventyr-massage skal være rigtig rart, så er der noget, der ikke føles godt, så siger de bare stop.

Nu går jeg i gang med at genfortælle eventyret så enkelt som overhovedet muligt, og imens illustrerer jeg historien billede på makkerens ryg ved at bruge forskellige greb. Da prinsen rider ud i verden for at finde sig en prinsesse, laver min hænder glade hestegalop-bevægelser ned af makkerens ryg og ben. Da det bliver et frygteligt uvejr, laver jeg først regnvejr-dryp med fingrene, så zig-zag-bevægelser med kanten af en hånd, og til sidst placerer jeg en flad, fast hånd på makkerens ryg og ryster, mens jeg laver tordenlyde med munden. Og sådan fortsætter jeg.

Børnene har ikke prøvet det før, men de finder hurtigt ud af, at det føles rart at ligge og tage imod, og det er ret sjovt at være fortælleren også. De andre voksne er meget engagerede og lever sig ind i eventyret, og dét smitter også af på børnene. De liggende er optaget af, hvad der sker i hele rummet, men efterhånden bliver de mere og mere optagede af, hvordan det føles at få fortalt historien på bagsiden af sin krop. For det føles hele tiden forskelligt. Det er rart, og de falder mere og mere ned. Og de små fortællere, der sidder og masserer, bliver optagede af de billeder, de skaber på makkerens ryg. De kommer selv helt ind i historien igen.

Da vi er færdige, beder jeg dem takke deres makker for massagen, og så er det tid til at bytte roller.

Sådan siger og gør du

Med ord genfortæller du eventyret, og så viser du undervejs nogle enkle fortællegreb. Det er det, som står i parenteserne. Du skal ikke begynde at forklare, hvad du laver med hænderne; børnene kan godt se, hvad du laver, og det virker bedre for eksempelvis en fire-fem årig.

1. Der var engang en prins, som red ud i verden på sin hest:
(*Hestegalop på hele kroppen*)
2. En aften blev det et frygteligt vejr. Regnen dryppede:
(*Regndryp*)
3. Det lynede:
(*Zig-zag-bevægelser*)
4. Det tordnede:
(*Flade hænder, der holder og ryster + tordenlyd*)
5. En lille prinsesse bankede på døren:
(*Banke*)
6. Den gamle dronning lagde en grønært på bunden af sengen:
(*Læg ært*)
7. Og madrasser og dyner ovenpå:
(*Flade hænder glider forsigtigt på ryggen flere gange*)
8. Der skulle prinsessen sove om natten:
(*Læg kinden på ryggen + snorkelyd*)
9. Næste morgen vågnede hun og strakte sig:
(*Stræk i arme og ben*)
10. Og hun var blå og gul og grøn over hele sin krop:
(*Mærk ømme krop*)
11. Kun så følsom var en ægte prinsesse. Prinsen og prinsessen blev gift, og til bryllupsfesten trommede musikerne løs: (*Trom på kroppen*)

Tiny fra Ærteprinsessen,
Børn involveres

Afslut med afspænding eller fest

I dag afslutter jeg eventyr-massagen med et billede, som får energien op i gruppen: Musikerne trommer løs til bryllupsfesten. Den der ligger ned, bliver vækket, kommer måske til at grine og føler glæde.

Sådan slutter jeg lige i dag, for om lidt skal vi videre og dramatisere eventyret i en teater-sang-leg med eventyrslag mm. Vi ender i en fest. Men andre gange ønsker jeg måske, at børnene skal blive i roen lidt længere. Så afslutter jeg med et roligt billede. Her kunne vi have sluttet sådan her og givet det sidste billede mere tid:

Alternativ slutning nr. 11: Kun så følsom var en ægte prinsesse. Prinsen og prinsessen blev gift, og til bryllupsfesten dansede de rundt og rundt: (*Dans rundt*)

Flyt selv ind i eventyret

Jo mere dine kolleger tager sig af det 'øvrige pædagogiske' imens, jo mere kan du få lov at være optaget af eventyret og dermed trække børnene med derind.

Du skal endelig ikke lære teksten udenad. Du skal blot fange meningen med indholdet og så sige det på din egen måde.

Generelt gælder det, at du skal forklare så lidt som muligt. Bare gør det, så efterligner børnene dine bevægelser og lyde.

Hvordan kan du huske historien?

Måske tænker du, at du slet ikke kan huske historien. Da jeg skulle lancere min bog "Eventyrværksted", lavede jeg en facebook-undersøgelse, hvor pædagoger og skolelærere skrev, hvilke tre eventyr, de oftest fortalte. Næsten 600 af dem svarede, og *Prinsessen på Ærten* blev nr. 5 på listen. Så du kender sandsynligvis det eventyr ret godt. Det er tilmed H. C. Andersens korteste eventyr.

Men når du så skal huske det foran børnene, og du tilmed skal huske alt det nye med massagegreb, bliver du måske usikker. Jeg foreslår derfor, at du prøver det af på en kollega først. Også at I bagefter bytter roller. For det er godt selv at vide,

Allerede mens der fortælles, spejler børnene fortællingens bevægelser og følelser. Her bruger de ansigtsudtryk, bevæger kroppen og laver måske lyde. Når de så skal lave eventyr-massage, kommer historien ud igennem deres fingre og hænder.

hvordan dine greb føles på kroppen. Og det kan sagtens foregå inde på stuen. Børnene vil blive meget interesserede. Det kan også gøres, mens I begge to står op ude på legepladsen.

Når I så skal prøve det med børnene, så har din kollega artiklen her liggende på gulvet og kan hjælpe dig, når du går i stå. Men først når du er gået i stå. For det er ikke vigtigt, om du husker

det helt korrekt. Det væsentlige er, at du er nærværende med historien og med børnene. Dét bliver nemmere, når du har prøvet det nogle gange. Og børnene vil gladeligt gentage og gentage.

Improviser med andre eventyr

Når I har prøvet eventyr-massage en del gange med samme eventyr, kan I begynde at lege med andre eventyr. Hvis du ikke kan fortælle eventyret mundtligt først, så læser du det bare op flere gange. Og jo mere børnene har prøvet det før, jo bedre bliver de til selv at komme med forslag til, hvordan et nyt eventyr kan fortælles med greb. Så betyder det ikke noget, om I gør det på forskellige måder fra gang til gang. Grib børnenes ideer undervejs.

Børnene som medfortællere

På den måde er eventyr-massage en metode til at lade børnene selv digte videre på eventyrets billeder. Du skal forme historien med enkle ord, og de skal foreslå fortælle-greb og mærke, hvordan det føles på kroppen. Hermed skaber I et pædagogisk læringsrum, hvor I er kreative sammen,

og du og børnene mødes i øjenhøjde. Dét styrker de sociale relationer og inklusionen i børnegruppen. Og ikke mindst er det både rart og sjovt.

Indskolingslever

Har du med de lidt større børn at gøre, så kan de selv skabe korte eventyr-massager. Først skal de lære metoden at kende ved at følge dig. Men herefter kan du i grupper lade dem vælge et eventyr og bede dem genfortælle det så kort som muligt med for eksempel 10 fortælle-greb. Så prøver hele gruppen hver gruppes eventyr-massage. På den måde øver I mundtlig fortælling på en måde, hvor nogle mere tilbageholdende børn måske vil glemme genertheden, fordi fortælle-grebene er så sjove at formidle til kammeraterne.

I bogen får du mange flere ideer!

I bogen *Eventyrværksted - Lær at fortælle kreativt for børn* kan du læse mere om eventyr-massage og om mange andre eventyr-metoder. Og du bliver guidet til at turde slippe bogen og fortælle frit.

Anette Wilhelm Jahn fra Måle Fortælleteater er uddannet antropolog og er i dag en af landets mest efterspurgte historiefortællere og undervisere i fortælling. Pædagoger og skolelærere er de faggrupper, hun har afholdt flest kurser for. Forfatter til bogen *Eventyrværksted. Lær at fortælle kreativt for børn*, som udkom på Dansk Pædagogisk Forum i 2018. På Måle Fortælleteaters Youtube kanal kan du abonnere på gratis undervisningsfilm.

Se videoen

Eventyr-massage er meget fysisk, og kan derfor svær at beskrive. Se videoen, så er det nemmere at forstå. Fortælleren Anette Jahn laver eventyr-massage med Lundegårdens Frie Børnehave. Se videoen på www.paedagogiskforum.dk (søg på 'Eventyrværksted')

Køb bogen og får endnu mere inspiration!

En inspirationsbog, som skaber fortælleglæde og engagement i dit pædagogiske arbejde i dagtilbud eller indskoling. Ja, alle steder hvor man gerne vil se børn med lys i øjnene!

5 stjerner i
Pædagogen.dk

"Hvis man ønsker at bruge fortælling i sin pædagogiske praksis, kan man begynde her. Fagligheden er høj, og man bliver guidet grundigt igennem. Der er rigtig mange praksisfortællinger fra den pædagogiske virkelighed, og Eventyrværksted giver ideer i alle afskygninger".
(Bjarne W. Andreasen).

248 kr. inkl.
moms ekskl.
forsendelse

Bladet
Skolestart:

"Det er en utrolig flot, fantastisk og lærerig bog, som jeg på det varmeste kan anbefale, at man bruger, når der skal arbejdes med eventyr i børnehaveklassen".
(Annie Thousig Møller)

Bestil på:

tlf. 86 18 78 88

mail bogbutik@paedagogiskforum.dk

www.paedagogiskforum.dk - Bøger

